

Posudek vedoucího diplomové práce

Jitka Kotrlá: Kontroverze obrazu ve veřejném prostoru na příkladu Lennonovy zdi v Praze.
V perspektivě distribuce moci, destrukce a komunikace.

Autorka sleduje ve své diplomové práci problematiku specifického typu obrazu ve veřejném prostoru. Zajímá ji proměnlivost komunikování s pomocí obrazu ve veřejné sféře, proměnlivost diskurzů, které se v něm ztělesňují. Lennonova zeď v průběhu svojí nevšední historie prošla mnoha diskurzivními posuny – dalo by se říci od poezie, přes politicum k atrakci. Posuny konkrétních dobových statusů Lennonovy zdi probíhaly v neustálém sváru otevřených, neoficiálních projevů s kontrolorskými mocenskými zásahy. Tyto konflikty a posuny se odehrávaly v sériích kreativních, destruktivních a normalizačních opatření. Potírání diskurzu Lennonovy zdi mělo někdy i velmi doslovnou podobu kompletního přetírání či obestavění indiferentními plakátovacími plochami. Občas měla zeď podobu jakéhosi procesuálního palimpsestu, jindy byla naopak zakonzervována do stabilní podoby – a to nejen z politických, ale později i z estetických či památkových důvodů. Při svých analýzách jednotlivých fází a podob diskurzů, které se na Lennonově zdi vršily, vychází autorka jak z textových a mluvených pramenů a literatury, tak z fotografické dokumentace. Každý jednotlivý diskurz podchytila autorka ukázkami z časově a kontextuálně relevantních zdrojů, analyzovala, systematizovala a sumarizovala jeho hlavní aspekty a charakteristiky a navrhla tak určité kategorie, jimiž lze podchytit několik klíčových funkcí, rolí a ikonologických statusů Lennonovy zdi. Běžné užitkové zdivo se ve specifickém uzlu historických procesů a událostí proměnilo v „mluvící“ zeď, v částečně otevřený prostor setkávání i konkurence multimediálních projevů, konceptů, v živou tkáň určitého typu obrazové plochy, jejíž materiální základ a jakási rozostřená symbolika či legenda je jediným pojítkem v proudu proměn, destrukcí, rekonstrukcí a disciplinace. Naposledy jsme byli svědky toho, jak se Lennonova zeď stala projekční plochou ekologického diskurzu, když se stala nositelkou apelace na reflektování klimatické změny. Že to není poslední transformace této zdi, je velmi pravděpodobné. Setkali jsme se už i s jejím angažmá v reklamní propagaci a v neposlední řadě dnes tvoří velmi vděčnou kulisu turistického prožívání určitých městských legend.

Jitka Kotrlá strukturovala svou práci velice funkčně, využila maximum dostupného materiálu a navrhla podnětné interpretační závěry. Její práci proto vřele doporučuji k přijetí a navrhuji hodnocení výborně (1).

Václav Hájek